LÝSING AV ÚTBÚGVING **Hjánám í Samfelagsvísindum** *Subsidiary Subject Studies in Social Science*

SLAG AV ÚTBÚGVING OG ÁRAMÁL	Samfelagsvísindalig útbúgving, 1½ ár (90 ECTS)
ÚTBÚGVINGARSTOVNUR/-AR	Fróðskaparsetur Føroya, Søgu- og Samfelagsdeildin. *University of the Faroe Islands, Faculty of History and Social Sciences.*
STOVNUR, IÐ GÓÐKENNIR ÚTBÚGVINGAR	Uttanríkis- og mentamálaráðið (UMMR) *Ministry of Foreign Affairs and Culture.*
TÍÐARBIL, VÍST VERÐUR TIL	Útbúgvingin er galdandi frá á heysti 2020.
STIG	Bachelor: 1st Cycle sambært QF-EHEA og stig 6 sambært EQF-LLL.

A	ENDAMÁL
	Endamálið við útbúgvingini er m.a. at útbúgva tey lesandi í at vera lærarar í miðnámsskúlum. Hjánám í samfelagsfrøði gevur teimum lesandi fjølbroytta vitan um og innlit í føroysk og altjóða samfelagsviðurskifti og samfelagsvísindalig háttaløg. Málið er at geva lesandi førleika til at arbeiða sjálvstøðugt og tvørvísindaliga við fjøltáttaðum samfelagsvísindaligum uppgávum í samfelagnum.

B	EYÐKENNI	
1	GREIN(AR) / EVNISØKI	Útbúgvingin hevur ein tvørfakligan profil, har høvuðsøkini sosiologi, antropologi, stjórnmálafrøði (íroknað altjóða politikkur) og búskaparfrøði verða lýst og brúkt í mun til spurningar um t.d. fólkaræði og vælferð, sosialar og mentanarligar broytingar, globalisering og samleiki. Kravdu skeiðini eru: ▪ Sosiologi og antropologi (ella háttalag I) 17% ▪ Stjórnmálafrøði 17% ▪ Vísindaástøði og háttalag (ella sosialvísindi ella samfelagsplanlegging) 17% ▪ Búskapur og samfelag 17% ▪ Samfelagsástøði 17% ▪ Altjóða politikkur 17%
2	ALMENNUR / SERLIGUR DENTUR	Almennur dentur er lagdur á at arbeiða við tvørvísindaligar, trupulleikagrundaðar og sjálvvaldar verkætlanir, sum kanna praktisk nútíðar samfelagsviðurskifti. Serligur dentur er lagdur á at arbeiða við samfelagsvísindi – ástøðiliga og háttalagsliga – við serligu lokalu viðurskiftunum í Føroyum í huga.
3	KÓS	Akademisk samfelagsvísindalig útbúgving, sum byggir brúgv millum vísindalig ástøði og praksis, millum gransking og samfelagsmenning. Hjánámið viðger tann týdning, ið mentanarlig, búskaparlig og tøknilig menning hevur á samfelagsgongdina.
4	SERLIG EYÐKENNI	Hjánámið inniheldur seks kravd skeið, sum tilsamans telja 60 ECTS. Restin, 30 ECTS, verða savnað saman sum valfrí skeið á master-stigi innan samfelagsvísindi.

		Hjánámið verður sostatt altíð knýtt at einum høvuðsnámi innan samfelagsvísindi. Hjánámið hyggur bæði at altjóða og føroyskum viðurskiftum og small-scale societies.

C	STARVSMØGULEIKAR OG FRAMHALDSÚTBÚGVING	
1	STARVSMØGULEIKAR	Hjánám í samfelagsvísindum gevur møguleika til at undirvísa í miðnámsskúlum. Saman við høvuðsnámi innan samfelagsvísindi, gevur útbúgvingin atgongd til størv innan almenna og privata sektorin, eitt nú planlegging og ráðgeving á lokalum/kommunalum og landsstigi, stýring og samskipan av sosialum arbeiði, vælferðartænastum og privatum verkætlanum.
2	FRAMHALDSÚTBÚGVING	Saman við høvuðsnámi innan samfelagsvísindi, gevur lokið hjánám atgongd til viðkomandi útbúgvingar á master-stigi (second cycle programmes), men eisini til ávísar aðrar masterútbúgvingar, sum ikki eru samfelagsvísindaligar.

D	ÚTBÚGVINGARHÁTTUR	
1	ARBEIÐSLAG Í SAMBANDI VIÐ LÆRU- OG UNDIRVÍSING	Trupulleikagrundað (PBL) verkætlanararbeiði, sjálvlestur, lesibólkar, fyrilestrar, stovnsvitjanir, seminar og verkstovur. Dentur verður lagdur á at hava lesandi, ið eru virknir luttakarar í kjakbólkum, framløgum og øðrum formum fyri samvirknari læring.
2	PRÓVTØKUHÆTTIR	Metingarhættir: Skrivligar og munnligar (einsæris og í bólki) próvtøkur, verkætlanir, framløgur, v.m.

E	ÚTBÚGVINGARFØRLEIKAR
1	ALMENNIR FØRLEIKAR
	Kritiskir førleikar: megna at hugsa og arbeiða vísindaliga, at orða neyvar trupulleikaorðingar, at greiða og greina data/tilfar og at koma til eina niðurstøðu. **Skrivligt og munnligt samskifti**: megna at orða seg greitt og logiskt, bæði á skrift og í talu, bæði í óformligum og formligum høpi, og at luttaka í samskifti við onnur fak- og leikfólk og at bera fram kritiskar hugsanir, sjónarmið og úrslit á greiðan og sannførandi hátt. **Førleiki at arbeiða sjálvstøðugt og at seta verkætlanir í gongd:** duga at planleggja og samskipa sítt vísindaliga arbeiði við lestrarførleika og fróðskaparhegni á høgum støði, soleiðis at tú sjálvstøðugt megnar at styrkja tína vitan og at menna tínar førleikar. **Altjóða samstarv:** megna at arbeiða í toymum, sum eru tvørfaklig og altjóða, og at geva eitt fakligt íkast til altjóða faklig orðaskifti.
2	FAKLIGIR FØRLEIKAR
	Grundleggjandi faklig vitan: megna at ogna sær gott innlit í samfelagsvísindalig evni, hugtøk og ástøðilig rák í einum faksøguligum konteksti og eina holla fatan av ástøðum og arbeiðshættum innan samfelagsvísindaliga fakøkið. **Nágreinilig faklig vitan**: duga at ogna sær vitan um sosiologi, antropologi, stjórnmálafrøði, búskaparfrøði og lógfrøði, og at arbeiða tvørfakliga við evnum sum vælferðarsamfelag, fólkaræði, globalisering, modernisering, mentan, stættir, kyn, miðlar, minnilutar, osfr., í granskingarverkætlanum og samfelagsuppgávum. **Vitan um føroyska samfelagið**: megna at lýsa og greina føroyska samfelagið og mentanina í søguligum og nútíðar høpi, og at kanna og granska samfelagsbroytingarnar og samspælið millum privatar og almennar stovnar.

	Førleiki at savna inn tilfar: duga at arbeiða við samfelagsvísindaligum háttaløgum og at savna inn data/tilfar á ein vísindaetiskan og vísindaástøðiliga forsvarligan hátt, og at viðgera og greina tilfarið á vælgrundaðan hátt.

F	FULLFÍGGJAÐUR LISTI VIÐ LÆRUÚRTØKUNI FRÁ ÚTBÚGVINGINI
	Eftir lokna útbúgving er tann lesandi før/ur fyri at: • greiða frá, greina og brúka sína vitan um týðandi ástøði innan samfelagsvísindi. • greiða frá, greina og brúka sína vitan um háttaløg innan gransking av vælferðarsamfeløgum og sosialum viðurskiftum. • skipa, diskutera og miðla vitan um samfelagsvísindalig viðurskifti. • skipa, diskutera og miðla vitan um planleggingarviðurskifti. • brúka ymisk arbeiðs- og greiningaramboð innan samfelagssektorar. • brúka útvald reiðskapsfak, herundir skilja teirra funksjón og leiklut innan samfelagssektorar. • miðla ástøði, háttalag, analysu og úrslit á ein vísindaligan hátt. • grundgeva fyri vali av ástøði og háttalagi í eini verkætlan, umframt at seta fram eina greiða ætlan fyri gjøgnumføring og design av verkætlan. • duga sjálvstøðuga datainnsavnan og at nýta ástøðiliga/háttalags vitan í praktiskari nýtslu innan sosialsektorin. • greina kritiskt globaliseringsdiskursir í ljósinum av samfelagsvísindaligari gransking. • brúka útvald hugtøk, ástøði og háttaløg til at arbeiða við egnari verkætlan, t.v.s. at prógva sín førleika til at taka kvalifiseraðar og kritiskar avgerðir viðvíkjandi ástøði og háttalagi í mun til trupulleikaorðing. • skipa eitt egið arbeiði og tess úrslit í eina samanhangandi og væl skipaða verkætlanarfrágreiðing, og frá hesum grundarlagi at draga fram viðkomandi og grundaðar niðurstøður og perspektiveringar.